

Nyhetsbrev från ITPS kontor i Tokyo, april 2008

Christer Fuglesang, Molnri himmel i Japan, Mamoru Mohri – ITPS Haiku nr. 2! (Haiku, japansk poesi på versmått 5-7-5)

April var spännande för hela ambassaden med storbesök från Sverige. Först den 6 april landade Christer Fuglesang med familj. Som gammal teknisk fysiker – likt Christer och hans hustru Lisa, så var det givetvis med en extra glädje som vårt kontor och tog sig an uppgiften att tillsammans med Fuglesang, Rymdstyrelsen, Rymdbolaget och ambassadör Stefan Noreén diskutera utvidgade samarbeten med japanska rymdmyndigheten JAXA. En separat rapport kommer att skrivas. Ett av de finaste ögonblicken för mig som vurmar för ”science communication” var när Fuglesang höll ett föredrag vid Japans vetenskapsmuseum Miraikan ”framtidbyggnaden”. Där träffade han sin astronautkollega Mamoru Mohri som numera är Miraikans föreståndare. Fuglesang skrev även sin autograf på deras stora modell av International Space Station – ISS!

Sen slog det till ordentligt när statsminister Fredrik Reinfeldt med hustru landstingsrådet Filippa, miljöminister Andreas Carlgren, handelsminister Ewa Björling, samt en industri-delegation landade i Tokyo 15/16 april. Dessutom passade även ITPS generaldirektör Brita Saxton och chefen för omvärldsanalys Suzanne Håkansson på att besöka Tokyo. Ett intensivt program följde för ambassadens alla kontor med bilaterala möten, olika tal, ett miljösymposium och mycket annat. Mer om detta skriver vi i aprilnumret av Sweden+ (ITPS elektroniska nyhetsbrev).

Något som dock slog mig var hur lite svensk media skrivit om besöket i Japan. Statsministerns klädsel vid ankomsten till Kina ett par dagar tidigare tycks vara mer intressant än en mer djuplodande analys kring den viktiga roll Japan som Asiens teknikledande och mest energieffektiva nation har att spela inför kommande klimatutmaningar.

Exempel på aktiviteter som är på gång i Tokyo framöver med medverkan av ITPS:

Den 20–23 maj ordnar SP – Statens tekniska forskningsinstitut, Kärnkraftsinspektionen – SKI, japanska kärnkraftsinspektionen – NISA och japanska forskningsinstitutet AIST en workshop om förbättrade mätmöjligheter av kylvattenflöden för mer effektiv kärnkraftsteknik.

Den 26–29 maj medverkar CTH och KTH i ett symposium om Terahertzteknik ordnat av Tokyo Metropolitan University.

Nu över till litet axplock av händelser från den japanska horisonten:

Japan har pressen på sig inför G8

Den 17 april, samma dag som det svensk-japanska miljösymposiet ordnade den japanska industriorganisationen Keidanren ett "G8 Business leader meeting" där även premiärminister Fukuda höll ett tal och uppmanade industrin att följa den linje Fukuda föreslagit. Den 24 april mötte Fukuda EU-kommissionens President Jose Manuel Barroso och Sloveniens premiärminister Janez Jansa för att diskutera klimatfrågan.

Samtidigt kommer kritik från NGOs (non governmental organizations) som fruktar att G8-mötet liksom Ticad-mötet (om afrikansk utveckling) riskerar bli ett stort bakslag på grund av svagt japanskt ledarskap. Framförallt tycker man sig ännu inte se några större policy-förslag inför mötena, samt att man med oro sett hur Japan skurit ned på sitt bistånd.

Läs mer:

G8 industriernas möte

Joint statement of Tokyo G8 Business meeting summit.

NGOs kommentarer.

Om Fukudas mote med EU.

Kom med pengar, men begär inte inflytande

När brittiska hegdefonden Children's Investment Fund (TCI) la ett bud på att öka sin andel på 9,9 procent i kraftbolaget J-Power till 20 procent så sa japanska regeringen nej med hänsyn till nationell säkerhet. Under "Foreign Exchange and Foreign Trade Law", så måste utländska investerare ha regeringens godkännande om de vill ha en andel större än 10 procent i vissa företag av strategisk betydelse. I detta fall hänvisade regeringen till att TCI skulle kunna kräva J-Power att minska sina kapitalutgifter och att man därmed inte skulle kunna garantera en stabil elförsörjning. J-Power är också inblandad i byggandet av en ny kärnkraftsreaktor i Aomori prefecture, en reaktor som skulle bli Japans första att drivas helt med upparbetat så kallat MOX-bränsle.

TCI har inte gett upp, och i ett uttalande kommenterade man syrligt "The inevitable conclusion of the government's logic is that any foreigners, who do not say they won't sell their shares for 20 years, and who do not keep quiet, are not welcome to invest,".

Källor:

Nikkei Weekly, 14 april

Japan times online.

J-powers hemsida.

Japanska telekombolag expanderar i Ryssland

Genom att en ny japansk-rysk fiberoptisk undervattenslänk lagts ökar NTT communications och KDDI sin närvaro i Ryssland. NTT öppnade den 1 april i år ett kontor i Moskva och planerar via ett samarbete med ryska firman TransTeleCom att nå 900 ryska städer och erbjuda tjänster riktade mot japanska bolag verksamma i Ryssland.

KDDI corp, som sedan 1995 har fiberoptiska länkar till Ryssland lägger nu två nya kablar och via ett samarbete med det ryska telekomföretaget Rostelecom kommer man att öka kapaciteten tusenfalt.

En viktig anledning till expansionen i Ryssland är dels den ryska marknaden i sig, men även att man från den japanska sidan vill erbjuda en högkvalitativ dataservice mellan Japan och Europa via Ryssland. Ett problem idag, exempelvis inom databaserad aktiehandel är de kommunikationsfördröjningar som uppstår när data måste skickas genom ett antal nät, eller till exempel. ta vägen från Japan till Europa via USA istället för att gå mer direkt via Ryssland.

Källor:

Nikkei Weekly 14 april, 2008

NTT communications om Ryssland

KDDI om Ryssland

Finland, Finland, Finland...

"Finland has a good reputation in Asian countries, and interest in Finland is growing there. The factors contributing to this seem to be the widely known OECD Pisa results and Finland's success in international competitiveness surveys. This asset must now be put to effective use" - Finska utbildningsdepartementets rapport "Destination: Asia", 2007

Rapporten finns att ladda ned på Undervisningsministeriets hemsida.

Våren 2008 öppnas ett "Finnish Innovation Center" i Tokyo. Tekes, FinnPro och Finnish Academy flyttar ihop och kommer att kraftsamla kring ett antal projekt. För ett tag sedan pratade jag med en ledamot från det japanska överhuset som leder en arbetsgrupp kring utbildningsfrågor - *"We are very interested in Scandinavia, especially Finland"*.

Det finska exemplet är värt att reflektera över. I samband med den omorganisation som pågår nu i Sverige, gällande både ITPS, men även generellt inom det svenska forsknings-systemet finns nu en unik möjlighet att stärka Sveriges position i det dynamiska Asien. Sverige har ett gott renommé och vår tidiga närvaro, till exempel genom ITPS med tekniskt- vetenskapliga kontor i Japan, Kina och Indien, ger oss fördelar gentemot andra. Möjligheten för Sverige finns således både att stärka vår hand, såväl som att spela bort korten.

Japanska universitet kämpar med start-upverksamheten

De japanska universiteten får mer och mer press på sig att bli mer effektiva kring patentering och användning av patent. Enligt en studie från utbildningsdepartementet ökar antalet patent stadigt, men endast 25 procent av ansökningarna görs internationellt. Ett problem i vissa fall, till exempel inom medicin är även att vissa saker i Japan inte är patenterbara inom medicinsk praktik, medan så är fallet i USA. I februari uppdrogs till Council for Science and Technology Policy- CSTP att se över hur man kunde ge mer stöd för att skydda och effektivt använda upptäckterna kring pluripotenta stamceller (iPS celler).

För att bli mer effektiva kring start-upverksamheten så har ett antal av universiteten även vänt sig utomlands och etablerat samarbeten med Technology Licencing Offices – TLOs vid ledande universitet. Toppuniversitetet Tokyo University har – surprise surprise – bland annat vänt sig till Finland och skrivit ett avtal med Helsinki University of Technology.

Det finns idag kring fyrtioalet TLOs (eller IP management centers) vid japanska universitet. Läs mer om dem här på hemsidan för Unitt och för Promotion Policy for Patent Licensing

Källa, bland annat **Nikkei Weekly 7 april, 2008**

Äntligen en översättningspenna för kinesiska tecken!

För oss här i Japan som fortfarande kämpar med att lära sig de kinesiska tecknen (kanji) som även används i Japan finns nu en liten tröst att få. Med teknologi från israeliska företaget Wizcom så lanseras nu en läspenna i Japan som sägs kunna användas som en översättare av kanji. Har inte testat den ännu, men tyvärr sägs den inte vara så bra på handskrivna tecken, vilket innebär att man fortfarande måste gissa sig till (eller faktiskt läsa) vad som står på menyn på de roligaste smårestaurangerna där menyerna är sirligt handskrivna. Läs mer om läspennan här.

Nya rapporter från ITPS Tokyo:

Hållbara transporter på väg- nätverkssamhället som dellösning – Elin Vinger

Japans environmental policy – Elin Vinger

Kort om Tokyos bidrag till aprilnumret av Sweden+. Där skriver vi om Japan bland annat om ministerbesöken i april, om Fuglesang och Rymdstyrelsen, om fusk i förpackningsbranschen, samt om årets Japanpriser.

Sweden+ heter ITPS nyhetsbrev som även innehåller nyheter från Europa, Asien och Nordamerika, och som kommer en gång i månaden. Det senaste nyhetsbrevet finns på hemsidan, där det också framgår hur du kan prenumerera.

Anders Karlsson
Kontorschef ITPS Tokyo